

'De basis op orde'
Over groeikansen in professioneel jongerenwerk

Jolanda Sonneveld
Sociaal Werk Nederland
Hogeschool van Amsterdam

Utrecht, 6 juni 2024

Volwassen worden in 2024

- Ontwikkeltaken & competenties
- 1 op de 9 jongeren ontvangt hulp (CBS, 2023)
- 20% heeft geldzorgen (Unicef, 2022)

Professioneel jongerenwerk...

- Ondersteunt jongeren bij volwassen worden
- Vindt plaats in de vrije tijd
- Ontwikkelingsgericht
- Verschillende verschijningsvormen
- Betaalde krachten

Kleine beroepsgroep

Nji, 2019

Inzet in aantallen

Naar schatting zijn er 2.000 jongerenwerkers in Nederland. Hiernaast is te zien hoe dit aantal zich verhoudt tot andere professionals binnen het jeugd-domein.

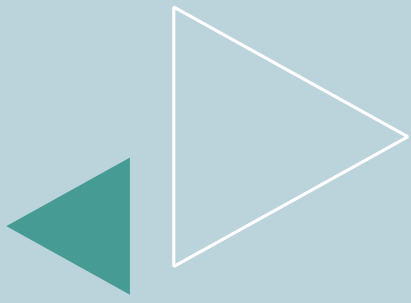

***'Ik doe mijn werk vanuit
mijn gevoel'***

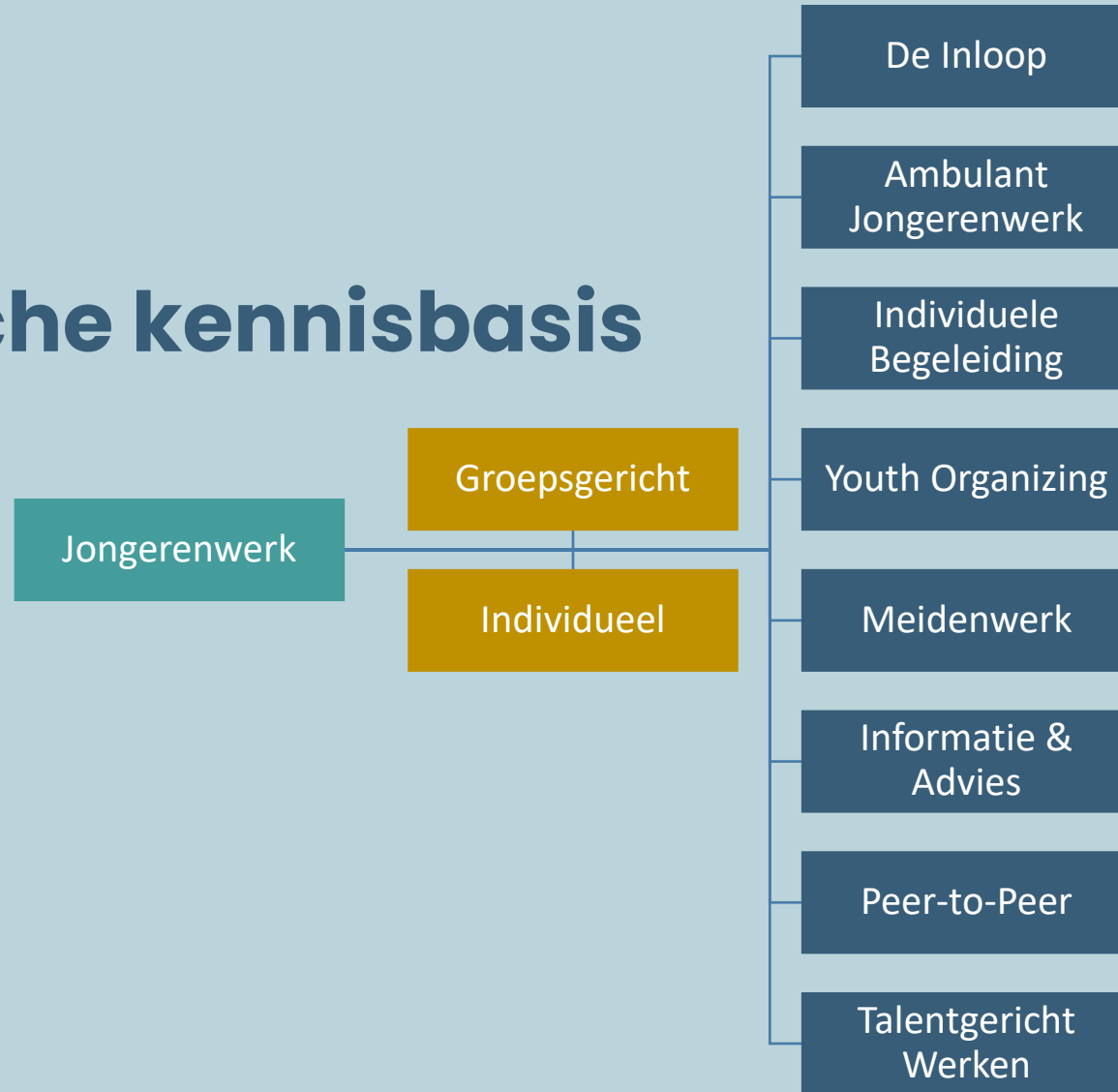
***'Iedere jongerenwerker heeft
zijn eigen methodiek'***

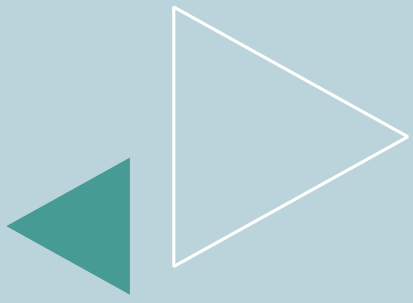
Praktische wijsheid (Polanyi, 1966)

***'Ik doe gewoon
mijn ding'***

Methodische kennisbasis

Wat draagt jongerenwerk bij aan preventie?

- Toename **focus op preventie** – Jeugdwet (2015); Hervormingsagenda; PmG
- Weinig zicht op effectiviteit jongerenwerk
- Beweging naar integraal werken in jeugddomein

(Hilderink et al., 2020; SER, 2021; Hervormingsagenda)

Jongeren in kwetsbare situaties (10-24 jaar)

Multi-methodisch jongerenwerk

Combinatie van methodieken:

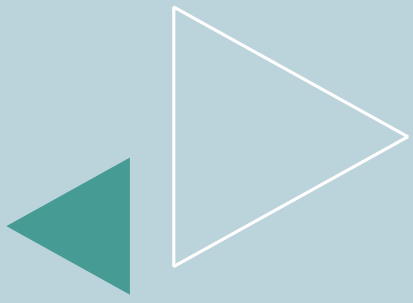
- Ambulant jongerenwerk
- Groepswork
- Individuele begeleiding
- Informatie & Advies

Methodische principes:

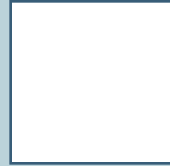
1. Betekenisrelatie
2. Aansluiten bij de leefwereld
3. Aansluiten bij de behoefte
4. Leren door doen
5. Nabijheid
6. Jongeren in hun kracht zetten
7. Werken met de omgeving
8. Praktische hulp
9. Werken met regels
10. Belonen
11. Een-op-een gesprekje
12. Peer-support

Uitkomsten die problemen kunnen voorkomen

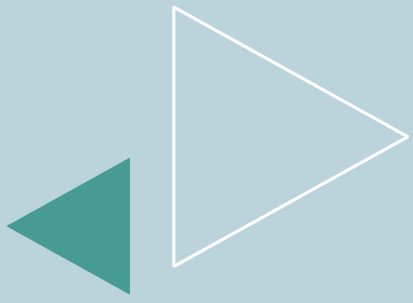
- Versterken sociale vaardigheden
- Versterken eigenaarschap
- Versterken sociale netwerken
- Vergroten maatschappelijke participatie
- Toeleiding van jongeren naar hulpinstanties

Resultaat

- Jongeren die langer deelnemen scoren hoger
- 33% van jongeren vindt hulp
- Methodische principes spelen rol in ontwikkelingsproces

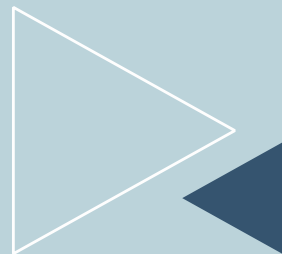
Resultaat

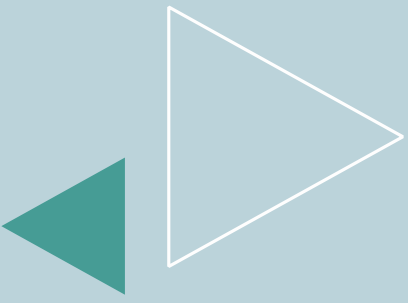
4 ontwikkelpatronen

- Nieuwe vrienden en steun
- Ontwikkeling van vaardigheden
- Vinden van school of werk
- Verbetering gezondheid en welzijn

En voor jongeren die jeugdzorg ontvangen?

- Financiële druk en wachtlijsten in jeugdzorg
- Jongeren blijven afhankelijk van hulpverlening (Hilderink et al., 2020)
- Steunend sociaal netwerk ontbreekt vaak (Boendermaker et al., 2020; Schenk, 2021) terwijl steunbronnen een positieve invloed hebben op de gezondheid, het welzijn en volhouden van positief gedrag van jongeren (Boendermaker et al., 2020; Ince et al., 2018; Schenk, 2021).
- In hoeverre biedt **een samenspel** met jongerenwerk een bijdrage om uitstroom zorg mogelijk te maken?

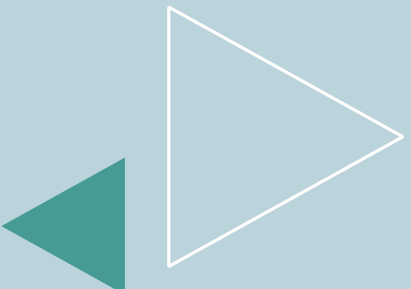

Resultaat

Groeikansen voor jongeren in specialistische zorg

- Toegankelijke gesprekspartner
- Omgeving voor sociale contacten, zelfversterking en maatschappelijke participatie
- Brug naar zelfstandigheid

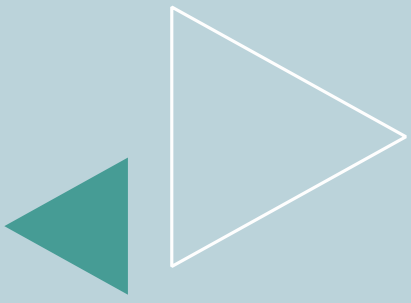
Goed samenspel tussen jeugdhulp en jongerenwerk

Samenwerking niet vanzelfsprekend (Hilverdink, 2016)

Effectief samenwerken vraagt om...

- Transparantie
- Helderheid over rollen, doelen en taakverdeling
- Korte lijnen

CONCLUSIE

Jongerenwerk biedt groeikansen

- Persoonlijke ontwikkeling
- Sociale netwerken versterken
- Maatschappelijke participatie

Belangrijk daarbij zijn...

- Een veilige en ondersteunende omgeving
- Multi-methodisch werken
- Voldoende tijd
- Goed samenspel tussen professionals

Aanbevelingen

- Investeren in lange termijn jongerenwerk.
- Biedt jongerenwerkers de mogelijkheid om een multi-methodische aanpak in te zetten.
- Kennis gebruiken om de rol van het jongerenwerk te verhelderen, de kwaliteit te verbeteren en beginnende jongerenwerkers op te leiden.

Verder lezen

- Sonneveld, J., & Van Dijk, T. (2022). Samen groeikansen scheppen. Jongerenwerk en jeugdzorg. Vakblad sociaal werk, (4), 30-32.
- Sonneveld, J. (2022). Growth opportunities in professional youth work. Contribution of a multi-methodic approach on the personal development and social participation of socially vulnerable youngsters. Tilburg university.
- Sonneveld, J., Metz, J., Manders, W., Schalk, R., & Van Regenmortel, T. (2022). The contribution of professional youth work to the personal development and social participation of socially vulnerable youngsters: a Dutch longitudinal cohort study. Child and adolescent social work journal, 39, 361-373. <https://doi.org/10.1007/s10560-021-00765-w>
- Sonneveld, J., Metz, J., Manders, W., Schalk, R., & Van Regenmortel, T. (2022). Methodical principles and prevention-focused outcomes in professional youth work: A longitudinal analysis. Journal of social work, 22(4), 1056-1084. <https://doi.org/10.1177/14680173211054713>
- Sonneveld, J., Metz, J., Schalk, R., & Van Regenmortel, T. (2021). Samenspel tussen jongerenwerk en specialistische jeugdzorg: groeikansen voor persoonlijke ontwikkelingen maatschappelijke participatie. Jeugd in ontwikkeling. <https://doi.org/10.54447/jio.11303>
- Sonneveld, J., Metz, J., Schalk, R., & Van Regenmortel, T. (2021). Professional youth work as a preventive service: towards an integrated conceptual Framework. International journal of adolescence and youth, 26(1), 340-355. <https://doi.org/10.1080/02673843.2021.1942088>
- Sonneveld, J., Rijnders, J., Metz, J., Van Regenmortel, T., & Schalk, R. (2020). The contribution of professional youth work to the development of socially vulnerable youngsters: a multiple case study. Children and Youth Services Review, 118, [105476]. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105476>
- Metz, J., Sonneveld, J., & Rijnders, J. (2020). Hoe jongerenwerkers werken aan preventie: 22 keer 1 jaar jongerenwerk in praktijk. SWP.
- Sonneveld, J., & Metz, J. (2019). De doelgroep van het jongerenwerk in cijfers: wie maken gebruik van jongerenwerk en op welke manier? Hogeschool van Amsterdam.
- Sonneveld, J., Metz, J., & Manders, W. (2019). De preventieve kracht van het jongerenwerk. Bijdrage aan de transformatiedoelen van de jeugdwet. Hogeschool van Amsterdam, Lectoraat Youth Spot.